

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

A pozsonyi ünnepélyhez.

Felső királyunk legmagasabb jelenlétében leplezték le a magyar nemzet történelmének legnagyobb alakjainak egyikét, Mária Terézia királynő szobrát.

Mária Terézia megérdemelte, hogy ez az ország emléket szobornival örökítse meg, a történelem lapjain és a magyar szivekben emléke ugyanis be volt vésvé már régen s kitörölhetetlenül.

Magyarország szerencsétlen ország. Ezért történetünk legalább ezt bizonyítja. Zaklatott életet élünk, harcoltunk a törökkel, a tatárral mindkettő feldulta, felégette, kipusztította az országot. Egyszerre három király is volt az országnak, de királyi nem volt egy sem. S az ország ki volt szolgáltatva idegen nemzetek kénye-kedvének és önkényének, nem fejlődhetett, nem haladhatott, mert a hódított föld megtartására kellett fordítania minden erejét s így nem ápolhatta a tudományt, a művészetet, az előrehaladást ipari és kereskedelmi téren.

Belviszály is dulta a változatosság kedvéért ezt a hazát, s mikor mások békében hagytak bennünket, mi a békét nem akartuk ismerni, csináltunk egy kis belviszályt.

Egy szerencsése volt ennek az országnak. Nő-uralkodói nem voltak. Mert ha a legválságosabb időkben s idők után gyenge és könnyen vezethető asszonyok ültek volna Magyarország trónjára, úgy Szent István birodalma nem ülhette volna meg felső királyunk uralkodása alatt ezeréves fennállásunkat.

Csak egyszer volt a magyarnak nő az uralkodója s ez az egy királynő Mária Terézia volt. S mondhatjuk, mert tudjuk, hogy a dicső emlékü királynő nagyon válságos, nehéz s hazánkra veszélyes, fennállásunkra kétes időben uralkodott.

S hogyan uralkodott! Megerősödött az ország sőt még idegen nemzetét is küzdhetett.

S mert uralkodása javára volt népének, azért illeti meg örök hála, szeretet s tisztelet az ő emlékét s azért érdemli meg a mi egyetlen nő uralkodónk a pozsonyi ércszobrot.

Csak még egyet kívánunk a pozsonyi Mária Terézia szobor leplezése alkalmával visszaidézni az emlékezetbe.

Hisz henn van az még a magyar emlékeiben s vérében. Életünket s vérünket királyunkért s hazánkért! kiáltották Mária Terézia felé a pozsonyi országgyűlés karai és rendei, mikor a királynő a kis elsőszülöttével karján a főurak vitézségére, honszeretetére és alattvalói hűségére apellált.

Mikor Mária Terézia ércszobrát látjuk, vagy csak nevét olvassuk a felső királyasszonynak, jusson ez eszünkbe s gondoljunk arra, hogy a magyar mindig csak kettőért küzdött, harcolt s áldozott, csak kettő volt előtte szent s nemes, drága és kedves, egyaránt tisztelt: király és haza.

A Habsburg ház tagja volt Mária Terézia s ez legnagyobb dicsősége e fejedelmi háznak.

Még nagyobb dicsősége csak a most élő koronás király, ki Mária Teréziában, Magyarország dicső királynőjében nemcsak elődjét, hanem mint leszármazóját, szép anyját is tiszteli.

A magyar nemzet, és a volt koronázási város, Pozsony, önmagát tisztelte meg, mikor az egyetlen nő uralkodónak, ki a legnagyobb tökélyteljesíté nemes és nagy hivatását, ércszobrot emelt.

Vérünket és életünket adjuk pedig ezután is szívesen a hazának s a királynak, mert hisz magyarok vagyunk s így másképp nem is tehetünk. Hűség a királynak, hűség a hazának!

Mindig gyász.

Eljött a szép május, az enyhet hozó tavasz, minden vigad . . . a természet ujjáébredése örö-

met, derűt, boldogságot, meglelégedést és hitet visz a szívekbe, csak a mi nagyasszonyunk számára nem hoz enyhet a tavasz, csak a mi felső királyasszonyunk szívébe nem lopózik derű.

Egy nagy költőnk mesét irt a mi felső királyunkról, szép költői mesét. Elmondja, hogy egyik szeme a királynak mindig mosolygott, a másik meg mindig könyezett. A mosolygó szemmel Ausztriára nézett, könnyes szeme rajtunk nyugodott. Jött azután Erzsébet királyné és a király könyei kiszáradtak a reánk atyai bánattal néző szeméből és reánk is mosolyog, mosolyog újra 1867 óta.

Az a nő, ki a király könyező szemének drága cseppjeit felszárítá, a mi védasszonyunk: mindkét szemével sir, lelkéből zokog s könnyeit nem szárítja fel soha öröm. Mindig ott csillognak a könyei, míg ki nem apadnak.

Oh, de mikor új csatornák nyílnak, mikor mindig újabb szurás esik a nagy és nemes szíven! Folyton foly a drága, a legdrágább könnyü . . .

Erzsébet királyasszony újra gyászol. Újra gyászol? Letette már a gyászt? Láttuk-e őt dicső királyfink halála óta másképp, mint gyászban?

Biborban született asszony a mi királynénk, kinek nemcsak személye fenkölt, királynői, de lelke és szíve is az. És ezt a királynői szívet sebezte meg a kegyetlen sors roszul ütő keze. Az Anyát sebezte meg a királynőben, mikor elragadta a deli királyfit, kire tizenhatmillió magyar büszke áhitattal tekintett. S oh a végzet! önkézevel oltotta ki életét a mi életünk, szemefénye.

S újra a végzet. Tüztengerben leli halálát a felső asszony nővére, hamuvá ég, s nem búcsuzhat el tőle a hű férj, a jó gyermek és a szerető nővér. Áldozni megy a jótékonyagnak,

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCZAJA.

A süket.

(Folytatás.)

Az étteremben csak kevesen voltak; mindössze néhány jóképű erzsébetvárosi polgár a családjával és egy szerelmes párocska élvezték a vendéglőben a vacsorázás gyönyereit. Egyik sarokban nagy kerek asztal állt, ott foglaltak helyet. — A szemfüles Rátky és a főhadnagy azonnal a szép asszony mellé telepedtek, míg az ábrándos Erdynek meg kellett elégednie a szemközti levő helyet és a férj szomszédságával. Nem is bánta nagyon, legalább egyszer kedvére gyönyörködhetik a szép asszonyban.

A hangulat kitünő volt, a fiuk sokat ittak, Binder né sem igen kellett az ivásra erőszakolni. Mind hangosabb, mint fosztelenebb lett a társalgás. . . A főhadnagy színültig megtöltötte a poharakat sőtétlen csillogó „bikavérrel” és jelentőségteljesen a szép asszony szemé közé nézve, lassan minden szót hangsúlyozva így szólt:

— Nagyságos asszonyom! Igjunk arra, a mire most gondolok!

Binder né hátravetette fejét s felig lehuny szempillái alól végtelen kaczer pillantást vetett a főhadnagra. Majd pajzánul kocintott a fiukkal s felkiáltott:

— Ex.
— Bravó, bravó, — kiáltották a fiuk és négy pohár fenéig kiürült.

Binder ur hozzá sem nyult a poharához. Gyanakvó féltékeny természete sejtette vele, hogy itt ellene készül valami . . . A társalgásból nem értett szegény egy szót sem, de annál jobban figyelt különösen a főhadnagra. Tőle féltette leginkább az asszonyt, mert látta, hogy nagyon szívesen fogadja az udvarlásait. Egyszerre nagyot dobbant a szíve. Mintha felesége szemé fényesebben ragyogna, mint előbb, — mintha orczimpái szenvedélyesen reszketnének . . . Hirtelen leejtette asztalkendőjét és gyorsan az asztal alá hajolt hogy felvegye . . . Szent Isten! Nem képzelődött-e? De nem! . . . Tisztán látta, hogy az asszony térde szorosan, szerelmesen odatapad a főhadnagéhoz . . .

Á süket emberke fogogni érezte maga körül a világot.

— Menjünk! — kiáltott olyan hangosan, hogy mindenki odanézett.

A fiuk kedvetlenül mozogtak, megkísérelték marasztalni, de Binder ur könyörölenül fizetett és

felkelt. Egyebet nem tehetvén, a fiuk is fizettek és a társaság eltávozott.

Az utcán a főhadnagy bosszankodva fordult barátaihoz:

— Ugyan mi lellette ezt az embert, hogy ilyen hirtelen megszakította a mi kedélyes vacsoránkat?

A szép asszony, akit az erős „bikavér” kissé elkábitott, a főhadnagy karjára támaszkodva, bánatosan sóhajtott fel:

— Hogy mi lelta? — azt nem tudom, de hogy a jó Isten nagyon megvert evvel az utálatos emberrel, az bizonyos.

— Nagyságos asszonyom, szólt a főhadnagy szenvedélyesen, — tudja mit? Csak azért is mulassunk tovább! Menjünk a szomszéd kávéházba!

— Igen, menjünk, csak azért is! erősködtek a fiuk.

Binder né elgondolkodott: Mi történnék, ha tényleg elmennének? Igen, elmegyek! Majd meglátom ki parancsol, ő-e vagy én! Hiszen anyira szeret, annyira félt, hogy vakon fog követni. Azért is elmegyek, ma mulatni akarok!

Ujjával a kávéház kivilágított ablakaira mutatva odaszólt a fiuknak:

— Mondják meg a férjemnek, hogy be akarok menni abba a kávéházba!

Pirosló ajkad festő rózsabimbó
Kedved hullámzó, ide-oda ringó.

Ma csókot adsz holnapra elfelejtéd.
Szerelmemért nem kívánom szerelmed.

Tudom, hogy nem szeretsz te engem
És kinereted végtelen szerelmem.

Nem tomboló, viharos szenvedély
Mely hozzád fűz, a mely szívemben él.

Eseményi szent magasztos érzemény
Mit érted értek drága drága lény.

Ki nem dalolhatom soha szerelmem
Mert boldogságom üdvöm véghetetlen.

S ha csókolom üde, búbájo s orczád
Neked semmi, nekem egész menyország.

Gedő Simon.

Abrándozás.

Abrándozás az élet megrontója — mondja Petőfi. Olyan axioma ez, melyhez kétség nem férhet. Hangoztatja is ma mindenki, gyermektől fel a meglett emberig. Am mégis vajmi kevesen vannak, kik nem ábrándoznak...

Egykor, régen, mikor még ifjú voltam, mikor még rózsaszínű fátyolon át néztem az életet, én is ábrándoztam. Napról-napra, hangya-szorgalommal szőttem életem fonálát, ifju ésszel nem gondoltam arra hogy ez a fonál meg is szakadhat. Azt hittem hogy mert szála erősek, erős lesz a fonál is! Pedig nem így lett. Nagyon is gyenge volt az a fonál: a sors kegyetlen ollója egy pillanat alatt összevagdosta...

Szerettem az embereket, kerestem társaságukat. De csak a meglett férfiakhoz húzódtam mindig, — gyerekeskedni nem szerettem. Komoly voltam a nevetésig. És a férfiak társaságában sok olyat hallottam a mi képzelő tehetségemre nagyon is hatott s a mi bő anyagot nyújtott ahhoz hogy felettük elmélkedjem. Hírlapokat, könyveket olvastam s megiehetősen széles alapon nyugvó ismeret-anyaggal rendelkeztem, midőn a felsőbb iskolába léptem. Szorgalmasan tanultam a studiumokat, mert éreztem, hogy én nem közönséges embernek születtem. És már ekkor ábrándoztam egy szép jövőről, hírről-névről, dicsőségről. Jogász, ügyvéd aztán képviselő akartam lenni...

Lelkesedtem mindenért, a mi szép, a mi jó, a mi nemes; de semmiért sem annyira, mint a hazáért, különösen a független magyar hazáért!... Gondolataim voltak már s így nem sok fáradságomba került azok rendezése. A lelkesedés lángja magasán lobogott bennem; lelkesedés sugallta azon beszédeimet, melyeket előbb csak osztálytársaim, később már — valami ünnepélyes alkalommal — a nagy közönség előtt mondtam. Ismerőseim ilyenkor mondogatták, hogy nagy szónok lesz belőlem: és én hittem nekik. Már láttam magamat, a mint ezer meg ezer ember előtt beszélek s a nép éljenze!...

Abrándoztam vagyonról is. Szerettem volna sok nagyon sok pénzt a magaménak mondhatni. De nem pénzvágyból, — csak azért, hogy szegénységben tengődő honfitársaimon segíthessek! kórházakat menhelyeket, jótékony intézeteket létesíthessek... Ande épen azoknak nem szokott pénzük lenni, a kik nagyon óhajják! Így volt velem is...

Szerettem volna... eh! de hiszen sok mindent szerettem volna... Ez még magában véve nem lett volna baj, de én hittem is, hogy minden úgy lesz, a mint én gondoltam! És talán úgy lett volna, ha a sors, ez a kíméletlen, kivételt nem ismerő sors, közbe nem játszik... Egy napon levelet kapok atyámtól, melyben tudatja velem, hogy vállalkozása nem sikerült s minden vagyonunk odaveszett...

Tanulmányaimat így hát félbe kellett szakítanom. Hazautaztam szüleimhez; de a nyomor, melyet otthon láttam, a nélkülözés, melyből én is kivettem részemem, megtörték lelkemet. Láttam, hogy ábrándjaim füstbe mentek; láttam: miként húzza át a sors, egyetlen tollvonással, fáradságos számításaimat. Beteg lettem, ágyba kellett feküdnöm...

Négy hónapig feküdtem súlyos betegem. Orvosunk s szüleim gondozása visszaadott az életnek. Nemsokára felépültem. De atyám nem volt képes tovább iskoláztatni s így hivatal után kellett néznie. Ekkor nagybátyám odajött hozzánk s megkérdezte: akarok-e tanulni? Ha igen, ő gondjai alá vesz s fedezi a tanulmányaim folytatásához szükséges összeget...

Örömöm határtalan volt. Ujra kezdtem hinni, hogy ábrándjaim valósulhatnak, újra hozzáláttam a tanuláshoz. De korábbi betegségem annyira gyöngévé tett,

hogy mielőbb be kellett látnom: folytonos szellemi munkát végezni képtelen vagyok. Am azért nem csüggedtem. Akaraterőmnek teljes tudatában folytattam a munkát. Hiába! Csakhamar éreztem, hogy életem napjai már meg vannak számlálva. Egyik csapás a másik után ért s szinte csoda, hogy e csapások alatt össze nem roskadtam...

Gyűlölni kezdtem az embereket s minden örömöm a szabad természetben találtam. Kerültem mindenkit, mert mindenki rosszakarómat láttam... Csak egy csillagot nem kerültem soha! Holdvilágos szép estéken kísértélgattam az országotra s néztem, egyre néztem ezt a csillagot... És a mikor ezt a csillagot láttam, úgy éreztem mintha erőm gyarapodott volna, mintha naponként boldogabb-boldogabb lettem volna... Valami sugallta nekem, hogy e csillagot véssém emlékezetembe s én emlékembe is véstem, úgy, hogy onnan az idő zivatara még máig sem törölte ki... És én hiszem — nemcsak, érzem, hogy ez a csillag az én csillagom, hogy ez a csillag nekem utmutatóm lesz mindaddig, míg Isten ki nem szólít ebből a nehéz, keserves világból...
Z. J.

A szerkesztésért felelős: SAMUEL ADOLF.

Nyílttér^{*)}

Első magyar gyapjumasó és bizományi részvénytársaság.
Budapest, V., Kárpát-utca 9. sz.

Alapított 1868-ban.

A gyapjuniyítás közeledtével a t. cz. gyapjuniytermelők és gyapjuniykereskedők figyelmét a kitünő hírnévnek örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve a technika legmagasabb fokán álló

gyapjumasó gyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjuniytermelői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kímélése miatt is legcélszerűbb a gyapjuniy zsírban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. A gyárilag mosott gyapjuniy — mint félgyártmánynak — nagy kelendőse, nemkülönben kiterjedt összeköttetéseink és szakismeretünk által gyors és kedvező értékesítésre vagyunk képesítve.

Kimerítő programmal és felvilágosítással kívánatra készséggel szolgálunk. Az összes kiadványokat cégünkhez: Budapest-Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük czimeztetni.

Az igazgatóság.

Városi irodánkban Neugebauer Gyula urnál (Dohány-utca 1. sz.) felvilágosítások szintén szívesen nyújtatnak.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

3-2

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

380
1896
vh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszék 15907/96 számú végzése által Andreyi és Vasadi budapesti cég javára Szikes Antal szarvasi lakos ellen 68 frt 58 kr. tőke, ennek 1895 évi december hó 15-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 38 frt 55 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le s részben felülfoglalt és 800 frtra becsült nyomdai gépek és felszerelvényekből álló ingóságok az összes foglaltatók és felülfoglaltatók javára nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1775—1897 P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Szarvason Beliczei utca 4 szám alatt leendő eszközésre 1897-ik év május hó 18-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Keit Szarvason, 1797. évi május hó 3-ik napján.

Holcsy Arnold
kir. bír. végrehajtó.

Iparosok és gazdák figyelmébe

ajánljuk

locomobilfűtéshez

kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, koczká- és dió-szerűket,

valamint

aknaszenűket

kazánfűtéshez.

Gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat igazgatósága

Budapesten, V., József-tér 14.

6-3

Szobafestő, mázoló és tapétázó műhely megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Szarvason a Belyczey-utca 11 sz. alatti házban

szobafestő, mázoló és tapétázó

műhelyt nyitottam.

Szakképzettségemet több éven át a legnagyobb városokban és legelső műhelyekben szereztem meg, s így képes vagyok még a legkényesebb igényeknek is megfelelni.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedezem

Wanderstein Mátvás

szoba-festő, mázoló és tapétázó.

